

ÜRÖMI HÓVIRÁG BÖLCSŐDE
SZAKMAI BÖLCSŐDEI PROGRAMJA
2021

Bevezető

A program elkészítésekor az alábbi törvényi szabályozásoknak: tettünk eleget:

- > 1991. évi LXIV. törvény a gyermekek jogairól
- > 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- > 1992. évi XXXIII. törvény a Közalkalmazottak jogállásáról.
- > 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről
- > 328/2011. (XII.29.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- > 369/2013. (X.24.) Kormányrendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről.
- > 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről
- > 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- > 8/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak: működési nyilvántartásáról
- > A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja (2017)

A HELYI SZAKMAI PROGRAM CÉLJA

A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai és érzelmi biztonságának megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést.

A hátrányos helyzetű családok gyermekei esetében a hátrányok és a következményei enyhítésére, az esélyegyenlőség biztosítására kell törekedni.

A Helyi Szakmai Programunkat úgy alakítottuk ki, hogy az intézmény nevelési szemléletének, valamint a gyermekekről vallott azonos gondoskodás elvének egységén működjön.

1. A bölcsőde feladata

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás része, a családban nevelkedő - 20 hetestől - 3 éves korú - a gyermekek napközbeni ellátását és nevelését végző intézmény. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. Amennyiben még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében. (1997. XXXI.tv.42.§ (1))

A bölcsőde, amennyiben személyi - és tárgyi feltételei megengedik, végezheti a sérült gyermekek korai habilitációs és rehabilitációs célú gondozását is a gyermek 6 éves koráig. Ezt az alapító okiratban jelölni kell.

A bölcsőde az alapellátáson túl, szolgáltatásként tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel, játszócsoport, gyermekhotel működtetésével, házi gyermekfelügyelet és gondozás biztosításával, játék- és eszközkölcsoznessel, gyermekétkeztetéssel is segítheti a családokat.

Bölcsődébe felvehető: minden olyan kisgyerek, akinek szülei valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozását. Az 1997. évi XXXI.tv. a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról kiemeli olyan kisgyermek felvételi lehetőségét, akinek szociális- vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozás, nevelés.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

- a körzeti védőnő
- a házi orvos, házi gyermekorvos
- a szakértői és rehabilitációs bizottság
- a szociális illetve családgondozó
- a gyermekjóléti szolgálat
- a gyámhatóság is kezdeményezheti.

2. Alapellátáson túli, a családi nevelést támogató szolgáltatások

A családtámogató szolgáltatások a bölcsődei alapellátás prioritása mellett szervezhetők. Jelenleg azonban bölcsődénk ilyen szolgáltatásokat nem nyújt.

A bölcsőde fenntartója:

Üröm Község Önkormányzata

Költségvetési szerv neve:

Ürömi Hóvirág Bölcsőde

Az intézmény székhelye:

2096. Üröm Petőfi Sándor utca 22.

A bölcsőde funkcionális felépítése

Férőhelyek száma: 52 gyermek

Gondozási egységek száma: 2, melyben két - két csoport működik. Egy gondozási egységhez tartozik gyermekátadó, babakocsi tároló, valamint egy közös mosdó helyiség, amely közvetlenül kapcsolódik átlátható üvegajtókon keresztül a csoportszobákhoz.

Ebben a nevelési évben minden csoport vegyes életkorú.

A csoportszobák bútorzata az előírásoknak megfelel.

A csoportszobák felszerelése során törekedtünk a módszertani levelekben leírtak követésére.

Kiszolgáló egységek : HACCP előírásainak megfelelő melegítőkonyha és tápszerkonyha

Egyéb helyiségek: vezetői iroda, kisgyermeknevelői szoba (amely egyben étkező is), felnőtt öltöző.

Funkcionális egységek leírása:

Engedélyezett kisgyermeknevelői álláshelyek száma: 8 fő

Ebből szakképzett kisgyermeknevelő-, gondozó intézményünkben: 7 fő

Jelenleg szerzi meg szakvégzettségét: 1 fő

Alapfokú csecsemőgondozó végzettséggel rendelkezik 2 fő

Kisegítő személyzet: 4 fő (szakmunkás végzettségűek), ebből 1 fő konyhalány

Gazdasági ügyintéző, titkárnő: 1 fő részmunkaidős megbízási szerződéssel

Vezető: 1 fő

A bölcsőde nyitvatartási ideje:

H-P: 6:00- 18:00

Ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői:

Üröm község Budapest budai agglomerációjában helyezkedik el. A település a Pilis hegység Nagy-Kevély csoportjának déli részén fekszik, Budapest III. kerületével, Pilisborosjenővel és Budakalással határos. Kedvező elhelyezkedése, valamint a főváros közelsége miatt a lakosságszám folyamatos növekedést mutat. A településen egy önkormányzati bölcsőde működik, mely 2010-ben került megnyitásra. Az intézmény az állandó ürömi lakhellyel rendelkező 0-3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását biztosítja jelenleg 52 férőhellyel.

A 2010-ben épült bölcsőde a falu központjában helyezkedik el, az óvodától körülbelül 200 méterre, egy kis forgalmú, csendes utcában. Az épület előtt parkoló került kialakításra a település távolabbi pontjairól autóval érkezők számára.

Az ellátást igénybe venni szándékozó szülők a település önkormányzatának weboldaláról kaphatnak tájékoztatást a bölcsődéről.

3. A bölcsőde kapcsolatai

A bölcsődei gondozás-nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Tevékenységét a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és köteleességek figyelembe vételével végzi.

A bölcsődelátogatás, a családlátogatás, a szülővel történő folyamatos beszoktatás és a napi találkozások során a szülők megismerik a bölcsődei nevelés elveit és gyakorlatát, a kisgyermeknevelő pedig a szülő segítségével megismeri a gyermek egyéni szokásait. Ezek a tapasztalatok kölcsönösen segítik az együttnevelés megvalósulását.

A bölcsőde - egymás kompetencia határainak kölcsönös tiszteletben tartásával - együttműködik mindazokkal, akik a családoknak nyújtott szolgáltatások és ellátások során a gyermekkel, illetve a gyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek (gyermekjóléti szolgálat, védőnői szolgálat, házi gyermekorvosi szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítő központ, óvoda, képző intézmények, a korai fejlesztés szakemberei, gyámügy, fenntartó, NNK).

A szülőkkel való kapcsolattartás:

A bölcsődei nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja legjobban a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az intézmény, illetve a család teremt meg. A családdal, mint együtt nevelő partnerrel kapcsolatot tart az intézmény vezetője, a gyermekvédelmi felelős, illetve a gyermeket nevelő kisgyermeknevelők. Gazdasági vonatkozásban (ebédbefizetés, visszafizetés) kapcsolatot tart a szülőkkel a bölcsődetitkár.

- Szülői értekezlet: a hivatalos tájékoztatás egyik módja, a mindenkit érintő aktuális eseményekről, illetve az adott csoport fejlettségi szintjéről
- Beszélgetés: aktuális, azonnali döntést, választ igénylő kérdésekben a szülő bármikor megkeresheti a csoportot vezető kisgyermeknevelőket, illetve a bölcsőde vezetőjét. Hasonlóképpen a kisgyermeknevelők a gyermek testi-lelki állapotára vonatkozóan szükség esetén azonnali jelzést adnak a szülőnek.
- Üzenő füzet: saját üzenő füzetten keresztül információcsere biztosítása a bölcsődei intézmény egységben
- Fogadóóra: kezdeményezheti a szülő, kisgyermeknevelő, gyermekvédelmi felelős, illetve a bölcsődevezető. A fogadóóra jellegéből adódóan alkalmas a gyermekre vonatkozó mindennemű gond, probléma, fejlődési kérdés megbeszélésére. A szülő kezdeményezheti a fogadóórát akkor, ha kevésbé elégedett a gyermekéről kapott napi információval, illetve személyes jellegű problémát kíván megbeszélni, valamint segítséget igényel egyes nevelési helyzetekhez. A vezető kezdeményezheti a fogadóórát abban az esetben, ha a problémamegoldás túlnő a csoportvezető kisgyermeknevelő kompetencia körén, illetve a szülő nem elégedett a kisgyermeknevelők által ajánlott probléma-megoldási lehetőséggel. A fogadóórát kezdeményezheti a gyermekvédelmi felelős abban az esetben, ha a gyermek fejlődése a családban nem biztosított, illetve fennáll a veszélye annak, hogy a gyermeket elhanyagoló nevelésben részesítik a szülők.
- Konzultáció: a bölcsődei érdek-képviselői fórum tagjai a szülők nevében a vezetővel, illetve a csoportvezető kisgyermeknevelőkkel bármikor konzultációs lehetőséget kérhet a bölcsődébe járó gyermekek nagyobb csoportját érintő bármely kérdésben
- Családlátogatás: kezdeményezheti a szülő, valamint az intézmény. A szülő bármikor kérheti a családlátogatást, ha úgy érzi, hogy az elősegíti az együttnevelést. Kezdeményezheti a bölcsődevezető, gyermekvédelmi felelős abban az esetben, ha úgy

ítélik meg a körülményeket, hogy a gyennek fejlődése a családi körülményei miatt nem megfelelő.

- Közös programok: ide sorolhatók az ünnepélyek, csoportok hagyományai, melyeken a családok is részt vesznek.

Kapcsolattartás megszervezési lehetőségei

A bölcsőde nyitott minden érdeklődő számára függetlenül attól, hogy jelenlegi illetve jövőbeli gyennekről van szó.

A szülők és a bölcsőde folyamatosan és kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyennek fejlődéséről. A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvételű (de nem bizalmaskodó), etikai szempontból megfelelő, az érintettek személyiségi jogát tiszteletben tartó.

Családlátogatás

Célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermek otthoni környezetben történő megismerése. Az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt kerüljön sor.

A kisgyermeknevelő ismerje a családlátogatás jelentőségét, családlátogatáson hivatásának megfelelően viselkedjen, a családlátogatáson hitelesen képviselje azt, hogy ez a látogatás előnyös a gyermek szempontjából.

Beszoktatás (adaptáció)

A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerének bevezetése, a bölcsődei gondozó-nevelő munka egyik fontos feladatát, a családdal való együttműködést helyezi előtérbe.

A szülő jelenléte biztonságot ad a kisgyenneknek, és megkönnyíti számára az új környezethez való alkalmazkodást. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, megkönnyíti a beilleszkedést a bölcsődei közösségbe, csökkenti az adaptáció során fellépő negatív tüneteket (pl. étvágytalanság, nyugtalanság, sírás, tiltakozás, alvászavar, stb.)

- A szülővel történő fokozatos beszoktatás módszerének feltételei: a bölcsődevezető és a kisgyermeknevelő korrekt tájékoztatással teremtsék meg az együttműködés feltételeit,
- A beszoktatás időtartama legalább két hét legyen
- Ezen időszak első hetében szülővel együtt, a második héten már a szülő állandó jelenléte nélkül, de rövidebb és fokozatosan emelt idővel történjen
- Az első héten úgy kell a beszoktatási időt kialakítani, hogy a szülő valamennyi gondozási műveletet elvégezhesse, és a kisgyermeknevelő ezeket megfigyelhesse
- A kisgyermeknevelő már az első napokban is kísérletet tehet egy-egy gondozási művelet elvégzésére, majd fokozatosan átveszi a szülőtől a gondozási tevékenységeket
- A gyennek ébrenléti ideje alatt a szülő hosszabb-rövidebb ideig távozhat a csoportszobából
- Beszoktatás alatt az alvás jelenti a legnagyobb nehézséget, ezért a szülő még a második hét végéig tartózkodjon a bölcsődében az elaltatás ideje alatt, illetve az ébredés várható időpontjában
- Célszerű beszoktatási tervet készíteni, hogy a kisgyermeknevelők összehangolhassák a beszoktatás sorrendjét, és a gyermekek által ott töltött időt
- Egy kisgyermeknevelőhöz egy időben csak egy gyermek kerüljön beszoktatásra, hogy az adott gyermekkel tudjon foglalkozni.

Saját kisgyermek.nevelő rendszer

Ez a személyi állandóság elvén nyugszik. A csoport gyermekeinek egy része /5-6 gyermek/ tartozik egy gondozóhoz. Ő kíséri figyelemmel a gyermek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapját, fejlődési naplóját, ő tartja számon az újabb fejlődési állomásokat.

Gyermekcsoportok szervezése

A bölcsődei gyermekcsoport létszáma 12 fő, ha valamennyi gyermek betöltötte a 2. életévet, akkor 14 főig feltölthető. Biztosítani kell, hogy a gyermek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a csoportba járhasson

Napirend

06⁰⁰ - 08³⁰ folyamatos érkezés és szabad játék

08³⁰ - 09⁰⁰ reggeli

09⁰⁰ - 11⁰⁰ játék a szobában vagy a szabadban

09⁴⁵ - 1d)Q tízórai

11⁰⁰ 11³⁰ szabad játék, tisztálkodási műveletek, készülődés ebédhez

11³⁰ - ebéd

12⁰⁰ - 14³⁰ alvás, csendes pihenő

14³⁰ - 14⁵⁰ uzsonna, tisztálkodási műveletek

15⁰⁰ - 18⁰⁰ szabad játék, folyamatos hazaadás évszaktól függően csoportszobában, udvaron.

Intézményünk kapcsolatot tart még:

A fenntartóval:

Alá-főlérendeltségi viszony (hivatalos megkeresés, utasítás a fenntartó részéről, végrehajtás az intézmény részéről)

A fenntartó és az intézmény kapcsolata folyamatos, mely kiterjed

- Az intézmény működésével, működtetésével összefüggő feladatok ellátására
- Az intézmény alapidokumentumainak előterjesztése, jóváhagyására
- Az intézmény törvényességi ellenőrzésére
- Az intézmény szakmai munkájának eredményességére, a szakmai munka értékelésére
- A minőségirányítási program alapján végzett értékelés nyilvánosságra hozása

Az óvodával:

Az óvoda vezetőjével, pedagógusaival a bölcsőde vezetője, nevelői rendszeres kapcsolatot tartanak.

A kapcsolattartás célja az óvodába menő gyermekek beilleszkedését megkönnyítő együttműködés kialakítása.

Az egészségügyi szolgáltatókkal:

A kapcsolattartás a bölcsődevezető feladata.

Az intézmény orvosával, védőnőivel, a dolgozók egészségügyi szolgáltatójával való kapcsolattartás kiterjed

- A gyermekek rendszeres egészségügyi felügyeletét biztosító szolgáltatásra
- Az óvodába kerülő gyermekek általános vizsgálatára
- Az alkalmazottak munka-alkalmassági vizsgálatát végző szolgáltatásra
munkába állás előtti orvosi vizsgálat megszervezése
időszakos orvosi vizsgálatok

Az intézményt támogató szervezetekkel való kapcsolattartás

Az intézményt támogató szervezetekkel való kapcsolattartás kiemelt szempontjai, hogy a támogató, megfelelő tájékoztatást kapjon az intézmény anyagi helyzetéről, támogatással megvalósítandó elképzelésről és annak előnyeiről.

Az intézmény a kapott támogatásról és annak felhasználásáról olyan nyilvántartást vezessen, hogy abból megállapítható legyen a támogatás felhasználásának módja, célszerűsége, valamint a támogató ilyen irányú információigénye kielégíthető legyen.

A vezetőség feladata, hogy a bölcsőde számára minél több támogatót szerezzen, s azokat megtartsa.

4. A gondozás-nevelés alapelvei

A gondozás és nevelés egységének elve

A gondozás és nevelés elválaszthatatlan egységet alkotnak. A nevelés tágabb, a gondozás szűkebb fogalom: a gondozás minden helyzetében nevelés is folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei azonban nem korlátozódnak a gondozási helyzetekre.

Egyéni bánásmód elve

A kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, a gyermek életkori- és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését.

Az állandóság elve

A gyermek személyi- és tárgyi környezetének állandósága („saját” kisgyermeknevelőrendszer, felmenőrendszer, csoport-és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot.

Az aktivitás, az önállóság segítségének elve

A biztonságos és tevékenységre motiváló környezet megteremtése, a próbálkozásokhoz elegendő idő biztosítása, a gyermek ösztönzése, megnyilvánulásainak elismerő, támogató, az

igényekhez igazodó segítsége, a gyermek felé irányuló szeretet, az elfogadás és empátia fokozzák az aktivitást és az önállóság iránti vágyat.

A pozitívumokra támaszkodás elve

A nevelés alapja a pozitív megnyilvánulások támogatása, megerősítése, elismerése.

Az egészséges nevelő hatások elve

A gyermekkel foglalkozó felnőttek - a közöttük lévő személyiségbeli különbözőségek tiszteletben tartásával - a gyermek elfogadásában, öntevékenységének biztosításában egyetértenek, az alapvető erkölcsi normákat egyeztetik, nézeteiket, nevelői gyakorlatukat egymáshoz közelítik.

A rendszeresség elve

Az ismétlődés tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményez a napi események sorában, növeli a gyermek biztonságérzetét.

A fokozatosság elve

A gyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új megismerését, a szokások kialakulását.

Hitvallásunk a gyermeknevelésről

A gyermeknevelésben elsődleges és meghatározó a családi nevelés, a bölcsőde kiegészítő, segítő szerepet vállal, együttműködik a családokkal.

Tiszteletben tartjuk a gyermekek jogait, az alapvető szabadságjogokat.

Elfogadjuk és megbecsüljük a kisgyermek személyiségét.

Tiszteljük a másságot.

Elismerjük, hogy különleges védelem illet meg minden kisgyermeket.

A gondozást-nevelést egységnek tekintjük.

Fontosnak tartjuk az érzelmi biztonságot, a személyi és tárgyi környezet állandóságát.

Bánásmódunkkal, a gondozás-nevelés módszereivel igazodunk a gyermekek egyéni fejlettségéhez, igényeihez.

Bátorító neveléssel, gyermekközpontú szemlélettel segítjük a személyiség kibontakozását, egészséges fejlődését.

A bölcsődei gondozás-nevelés feladata a gyermek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése. Az egészséges testi fejlődés elősegítése.

A fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése. Egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető higiénés szokások kialakulásának segítése. A szabad levegőn való tartózkodás.

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

Derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, illetve csökkentése, a gyermek segítése az átélt nehézségek feldolgozásában. A kisgyermeknevelő-gyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat

kialakulásának segítése. Az egyem szükségletek kielégítése a csoportban, az éntudat egészséges fejlődésének segítése. A társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése. Lehetőség a kisgyermeknevelővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása. Az önálló aktivitás és kreativitás támogatása. A gyermek tevékenységének megerősítése. A gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzet-megoldási minták nyújtása. A jó színvonalú gondozás mellett az utóbbi években előtérbe került az értelmi fejlődés fokozottabb támogatása. Ez megmutatkozik a gyermekek környezetének gondosabb kialakításában, a tevékenységek körének szélesítésében, a fejlesztő játékok, eszközök gondosabb válogatásában, a felnőtt aktívabb részvételében a gyermekek tevékenységében, kommunikációjában.

5. Tevékenységi formák

Gondozás

Cél, hogy minél szorosabb, bensőséges kapcsolat alakuljon ki a gyermek és kisgyermeknevelője között, amelynek elsődleges feladata a gyermek testi szükségleteinek kielégítése. A gyermek aktív résztvevője kell, hogy legyen a gondozási műveleteknek, ezzel is segítve őt a szociális kompetencia kialakításában. A gondozás jelentősen befolyásolja a szokások kialakítását és az önállósodást.

Játék

A játékot a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenységének tekintjük.

A legtöbbet akkor tehetjük gyermekeinkért, ha már kisgyermekkorban megteremtjük számukra a játékhoz szükséges feltételeket. Ennek érdekében tudatosan figyelni kell a következőkre:

- *napirend megszervezésénél megfelelő idő jusson játéokra*
- *megfelelő légkör, hely, eszköz biztosítása*
- *gyermekek igényei, jelzéseire reagálunk*
- *a játék irányítás módja, a kisgyermeknevelő szerepe*
- *megfelelő minőségű és színvonalú játékok biztosítása*

A játék lehetőségét a korai években magas színvonalon biztosítani hosszabb távon megtérülő befektetés.

Szakmai munkánkat a Játék a bölcsődében - módszertani levél - (BOMI, 1997, Kapcsos füzetek 1.) alapján végezzük.

Mozgás

A mozgásos játékok, a torna fejlesztik a gyermek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, stb.). Fejlesztik a testi képességeket, mint az erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, de fontos szerepük van az egészség megőrzésében. Az egészséges gyermek mozgásigénye nagy. A szabad mozgáshoz a feltételeket biztosítani kell mind a csoportban, mind a szabadban.

Mozgásfejlesztő játékok, minél nagyobb mozgástér, elegendő idő biztosítása elengedhetetlen feltétele a harmonikus fejlődésnek.

Alkotó játék

Örömforrás a tevékenység maga, nem az eredmény.

Különböző technikák bemutatásával pl. papírtépés, nyomdázás, vágás, ragasztás, gyurmázás, festés stb. mind-mind a finom motorika fejlődését szolgáljuk. A gyermekek egyéni ötleteit támogatjuk. A gyermekek alkotásait a szülők számára is láthatóvá kell tenni, meg kell becsülni, meg kell őrizni.

Vers, mese

Hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi és szociális fejlődésére. A bölcsődében az irodalmi műveknek és a népköltészetnek (mondóka, mese, gyermekvers) egyaránt helye van. Sokféle helyzethez kapcsolódhat, alakulását a gyermek pillanatnyi állapota, igényei befolyásolják.

Tanulás

Bölcsődés korban minden tapasztalat vagy információszerzés tanulás. A tanulás folyamatos, jellemzően utánzásos, spontán tevékenység, amely nem szűkül le az ismeretszerzésre, a bölcsődei élet egészét átszövi. A bölcsődében a fejlesztés nem direkt módon történik, hanem a feltételek megteremtésével. Az új ismeretek nyújtását a gyermek spontán, önként választott ingerkeresésének, felfedező játékának rendeljük alá.

Ének-zene, mondóka

A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, hangulati állapotához igazodó ének, mondóka felkeltik érdeklődését, formálják esztétikai ízlését, pozitív érzelmeket keltenek, érzelmi biztonságot nyújtanak.

A gyermekek érzelmi és értelmi fejlődésének segítése mellett a beszédfejlődés az artikuláció fejlesztése is megtörténik a zenei tevékenységek végzése közben. A mondókákat ritmikus mozgással bemutatjuk, többször ismétljük. Zenét a gyermekek hangulatától függően hallgathatunk.

A környezet tevékeny megismerése

A bölcsődés gyermek számára is ösztönző erő a természet, amely a gyermeki személyiség fejlődésére nagy hatással van. A természeti környezet kifogyhatatlan tárháza a játéknak, alkotásnak, az ezekhez kapcsolódó ismeretszerzésnek.

Csak egész fiatal korban elkezdett környezeti nevelés lehet biztosíték, hogy a gyermekben pozitív viszonyulás alakuljon ki a környezet és az élőlények iránt.

A bölcsődés gyermeket a természetből elsősorban az állatok érdeklik, érdeklődve figyelik azokat, utánozzák hangjukat, mozgásukat.

A természeti jelenségek megfigyelése érdekes tapasztalatot jelenthet.

A föld, a víz, a levegő természetes módon jelen van életünkben. A száraz, vizes homok tapintása, markolásása lehetőséget ad a környezet megismerésére.

Az így megszerzett ismeretekre lehet alapozni a későbbi környezeti nevelést.

Célok, feladatok:

- > A bölcsőde udvarán madarak, rovarok, csigák megfigyelése (külső tulajdonságok, mozgás, hang)
- > Képeken a szabadban látott állatok keresése, hangjuk utánzása, képeskönyv nézegetése, közben énekek, mondókák az állatokhoz kapcsolódva
- > Állatbábokkal tevékenység közben a tapasztalatok felidézése, hangutánzás
- > Ismerkedés a háziállatokkal, vadállatokkal képekről
- > Madarak etetése télen
- > Rügyező, virágzó ágak megfigyelése. Lombkorona kialakulása, a levelek sokfélesége, lombhullás megfigyelése az udvaron
- > Ismerkedés zöldségekkel, gyümölcsökkel (szín, forma, nagyság, íz, illat). Zöldség és gyümölcsnapok
- > Virágok, levelek ragasztása
- > Homokkal, vízzel való tevékenykedés, ismerkedés tulajdonságaikkal
- > Időjárás megfigyelése, csapadék különböző formái, napsütés, zivatar, szél.

A sajátos arculat alakításában fontos szerepe van a hagyományoknak. Az ünnepeket és a hagyományokat nem lehet kihagyni a bölcsődés korosztály életéből sem. Az ünnepek nem műsorok szervezését jelentik, hanem rákészülődést, közös ünneplést.

Hagyományos ünnepeink:

- > Születésnap: csoporton belüli egyéni megünneplés az ünnepelt gyermek születésnapja körüli napon. Az ünnepelt jelképes ajándékot (pl. léggömb, vagy buborékfújó - csoportonként egységesen -) kap.
- > Karácsony: csoportszinten a várakozás élménye jelenik meg. Ajándékot kapnak a gyermekek.
- > Húsvét: csoportszinten történik az ünneplés. Minden gyermek húsvéti édességcsomagot kap, amit a játszóudvaron rejtenek el a kisgyermeknevelők, apró tojásokat szórnak el, vagy kis kosarakban jelképes ajándékot, amit összegyűjteni nagy élményt jelent a gyermekek számára.
- > Gyermeknap
- > Ballagás

A sajátos arculatban fontos a környezet kialakítása, a tárgyi felszereltség. A bölcsődei környezet berendezésével, felszerelésével az intézményre jellemző ízlésvilágot közvetítjük.

A csoportszoba berendezése és a dekoráció mindig visszatükrözi a kisgyermeknevelők esztétikai értékrendjét.

A fejlődés jellemzői bölcsődés kor végére

- > Több területen önálló a gyermek, étkezik, öltözködik, tisztálkodik
- > Nemcsak felnőtt társaságban érzi jól magát, szívesen játszik társaival is
- > Jól tájékozódik környezetében, ismeri a napi eseményeket a csoportban
- > A kialakított szokásokhoz, szabályokhoz való alkalmazkodás nem jelent számára nehézséget
- > Környezet iránt nyitott, érdeklődő, szívesen vesz részt közös tevékenységekben
- > Verbálisan kommunikál, szókinccse széles, beszéde, nyelvtani struktúrája kialakulóban van
- > Többségük szobatisztává válik

Az egyes gyermekek között teljesen egészséges fejlődés esetén sem látunk azonosságot, hiszen pszichoszomatikus fejlődésben és a fejlettségi szintben jelentős egyéni különbségeket mutatnak.

6. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése - gondozása

A sajátos nevelési igényű gyermekek általában spontán integrációval kerülnek bölcsődénkbe, felvételkor nem tudunk arról, hogy ilyen gyermeket fogadunk, szakértői bizottság vizsgálata nem történt meg, így a bizottság javaslata nélkül kerülnek felvételre. A nevelés - gondozás során ismerjük fel az átlagostól eltérő fejlődést.

Feladatunk:

A fejlődés figyelemmel kísérése, rögzítése, a bölcsőde orvosával a tapasztalatok megbeszélése. Szükség esetén a szülő tapintatos tájékoztatása, szakvizsgálatra javaslat.

A szakértő véleményében, ha megállapításra kerül, hogy középsúlyos értelmi fogyatékosról van szó, sajnos akkor azt a gyermeket nem tudjuk fogadni intézményünkben.

7. A bölcsőde egészség-, baleset-, és munkavédelemmel kapcsolatos szabályai

a) Egészségvédelemmel kapcsolatos szabályok

Az egészségvédelmi követelmények betartását a bölcsőde vezetője és orvosa rendszeresen ellenőrizzé.

A bölcsődés gyermek egészségvédelme

A betegség gyanúját a bölcsődei gondozó jelzi a bölcsőde orvosának, aki indokolt esetben „kitiltja” a gyermeket a közösség védelme érdekében. Ha az orvos nem érhető el, akkor a kisgyermeknevelő gondoskodik arról, hogy a szülő minél hamarabb elvigye a gyermekét. A bölcsődében minden esetben ún. sürgősségi ellátás (lázcsillapítás, elsődleges seb ellátás. stb.) történik, a betegség kezelése a család feladata.

Lezajlott betegség után a szülő köteles orvosi igazolást vinni a bölcsődébe, melyet a kisgyermeknevelő a bölcsődei egészségügyi törzslapján dokumentál, és a bölcsőde orvosa számára megőrizzé.

A betegségek megelőzése érdekében, a hygiénés szabályok betartása mellett szükséges, hogy a bölcsőde naponta biztosítsa:

- megfelelő időtartamú szabad levegőn tartózkodást, játék formájában
- megfelelő étrendet, folyadékpótlást, vitaminellátást, a fejlődéshez szükséges anyagok bevitelét,
- tiszta fehérneműt (azoknál, akik igénylik a bölcsődei ruhát)

Hetente 1x szükséges ágyneműt váltani, hetente 2x, ill. szükség szerint aj ellet ellátott törölközőt.

Járványügyi előírások

A védőoltások nyilvántartása és jelentése a házi gyermekorvos feladata!

Az oltások megtörténtéről az oltott személyt egyéni dokumentációval is el kell látni, a 15 évesnél fiatalabbak oltásait a Gyermekegészségügyi Kiskönyvbe be kell jegyezni.

Azoknak az orvosoknak, akik bölcsődébe, ill. egyéb közösségbe kerülő gyermekek vizsgálatát végzik, az életkor szerint esedékessé vált kötelező oltások megtörténtét ellenőrizni kell. A hiányzó oltások pótlása érdekében kötelesek felvenni a kapcsolatot a gyermek házi orvosával. A védőoltásokról kimutatást kell vezetni (C.3334-5/2006)

Ha a bölcsődében fertőző betegség, vagy annak gyanúja fordul elő, azt a 63/1997.(XII.21.) NM. rendelet szerint jelenteni kell

A bölcsőde orvosának figyelemmel kell kísérnie a fertőző betegségben szenvedő, vagy fertőző betegek környezetében élő gondozottakkal kapcsolatban hozott járványügyi intézkedések, határozatok (elkülönítés, járványügyi megfigyelés és ellenőrzés, felvételi zárlat, stb.) betartását.

A bölcsődékben észlelt egyes fertőző betegségek esetén az NNK területileg illetékes városi intézete a megbetegedési veszély elhárítása érdekében (hatályos jogszabály alapján) elrendelheti a gondozottak védőoltását, vagy gyógyszeres kezelését, melyet a bölcsőde orvosának - háziorvossal egyeztetve - el kell végeznie.

A fertőző betegséget terjesztő, vagy egyéb egészségügyi vonatkozásban káros rovarok és egyéb ízeltlábúak, valamint rágcsálók ellen védekezni, elszaporodásuk megakadályozásáról, és rendszeres irtásukról gondoskodni kell, legalább negyedévente, de félévente mindenképpen.

A területileg illetékes NNK városi intézete a bölcsődékben a tetvesség felderítésére időszakos, vagy soron kívüli szűrővizsgálatot rendelhet el, melyet el kell végezni.

A bölcsődei dolgozó egészségvédelemmel kapcsolatos szabályai

A dolgozó köteles munkába lépés előtt a foglalkozás-egészségügyi orvosnál munkaköri alkalmassági vizsgálaton megjelenni. Egészségügyi Nyilatkozatot kell aláírnia, melyben vállalja, hogy az ott felsorolt tünetek, megbetegedések észlelése esetén köteles jelentkezni az alkalmasságot elbíráló foglalkozás-egészségügyi orvosnál (33/1998. (VI.24.) NM rendelet. A bölcsőde vezetője köteles figyelemmel kísérni, hogy a dolgozó rendelkezik-e érvényes emyőszűrési lelettel.

A dolgozó köteles jelenteni a bölcsőde vezetőjének, ha egészségi állapotában a munkáját kedvezőtlenül befolyásoló változás (ismeretlen eredetű lázas megbetegedés, mások megbetegedését okozó bőrbetegség, hasmenés és heveny gyomor-bélpanaszok) következik be, vagy vele közös háztartásban élő személynél hasmenéses megbetegedés fordul elő.

Takarítás

A belső felszerelési és berendezési tárgyak könnyen tisztíthatók, fertőtleníthetők legyenek.

Tisztításuk nedves, fertőtlenítős ruhával történjen. Járvány esetén a vonatkozó közegészségügyi szabályok szerint kell a takarítást végezni. A gyermekjátékokat szükség szerint naponta, akár többször is, folyó meleg vízzel le kell mosni, hetente egyszer és járvány idején soron kívül fertőtleníteni kell. A fertőtlenített játékokat alaposan le kell öblíteni.

A takarítást úgy kell megszervezni, hogy a gyermekeket ne zavarja. Csak azokat a helyiségeket lehet nyitvatartási idő alatt takarítani, ahol gyermek nem tartózkodik. A takarítás nyitott ablaknál történjen. A szobákat étkezés után rendbe kell tenni, az ételmaradékot el kell távolítani. A padló tisztítása nedves, fertőtlenítős ruhával történjen. Más takarítóeszközt kell használni a szobában, WC-ben, mosogatóban és a konyhai helyiségekben. A takarítóeszközöket használat után ki kell mosni és tisztán, a tisztítószerekkel együtt kell elhelyezni, az erre kijelölt, zárt helyen, ahol a gyermek nem fér hozzá. A tisztító és fertőtlenítőszerket a mindenkori közegészségügyi előírásoknak megfelelően kell alkalmazni,

az Országos Közegészségügyi Intézet rendszeresen felújított „tájékoztató a fertőtlenítésről” c. kiadványa alapján.

Festés

Évenként meszeltetni kell a konyhát, mosogató helyiségeket, a mellékhelyiségeket. Az egész intézményt 2-3 évenként festeni kell.

Szennyes ruha kezelése

A szennyes textíliát, egy erre a célra kijelölt gyűjtőben, szakosítottan kell gyűjteni.

Balesetvédelemmel kapcsolatos szabályok

Az intézményben évente műszaki bejárást kell tartani, melynek főbb szempontjai:

- padozatok állapotának ellenőrzése, botlásveszély, csúszásveszély
- lépcsők, korlátok, kapaszkodók állapota
- ajtók, ablakok zárhatósága, küszöbök állapota
- vízcsapok javítása, cseréje
- festés szükségessége
- lefolyók állapota, dugulás, kellemetlen szagok
- füstcsövek állapota
- szociális helyiségek állapota
- edények, étkezészetek, evőeszközök, bútorok állapota
- épület állagának megóvása
- villámhárító
- kerítés, kapu, záruk, rácsok állapota
- járda
- kert

gyermek felszerelések ellenőrzése:

- játékok javíthatók-e vagy selejtezendők
- homokozó letakarható-e, cserélni kell-e a homokot (2 évente kötelező)
- gyermekbútorok javíthatók-e
- szekrények, záruk

Tűzvédelem

Tűzvédelmi utasítás szükséges minden 5 főnél több személyt foglalkoztató szervezeti egységnél.

Minden bölcsődében kell, hogy legyen tűzvédelmi felelős.

A mentési útvonalat, sorrendet, az oltási eszközöket és az értesítendő névsorát jól látható helyen kell kifüggeszteni.

Tűzriadó gyakorlását évente kell tartani.

A tűzbiztonsági ellenőrzéseket félévente egy alkalommal ellenőriztetni szükséges, a Tűzoltó Készülék Szerviz munkatársaival.

Szükség esetén értesítendő telefonszáma, elérhetősége:

- mentők
- tűzoltók
- rendőrség

- orvos,gyermekorvos
- NNK
- Áramszolgáltató
- Gázszolgáltató
- Távfűtő
- Vízművek
- A gyermekintézmény vezetője
- Műszaki karbantartója

Munkavédelemmel kapcsolatos szabályok

Az 1993. évi XCIII. Törvény a munkavédelemről szabályozza az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeit a munkát végzők egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében, megelőzve a munkabaleseteket és a foglalkozással összefüggő rendelkezéseket.

Telefonhasználat rendje

A kisgyermeknevelő, dajka és a bölcsődében dolgozó technikai munkatársak figyelmét semmi nem zavarhatja meg a bölcsődei élet során, így a gyermekek között munkaidejében mobiltelefonját magáncélú beszélgetésre sem a csoportszobában sem az udvaron nem használhatja.

A magáncélú hívásfogadásra és indításra, a közösségi média, valamint egyéb internetes felületek használatára csak halaszthatatlan esetekben - csak munkaközi szünetben, ebéidőben - van lehetőség.

Törekedni kell arra, hogy a dolgozók hozzátartozóiban és vele kapcsolatban lévő személyekben tudatosodjon az, hogy az intézmény felelősségteljes munkahely, aminek magzavarása telefonbeszélgetéssel beláthatatlan helyzeteket idézhetnek elő.

A szülőknek a bölcsőde mobilszámát kell megadni a bölcsődei élettel kapcsolatos információk közlésének érdekében.

A bölcsőde telefonjának használatánál fokozottabban kell figyelni arra, hogy mindig fel tudja valaki venni.(intézményvezető, intézményvezető-helyettes)

Magánjellegű telefonhívások csak rendkívül indokolt esetben engedélyezettek, abban az esetben, ha a gyermekek biztonságos felügyelete kisgyermeknevelővel megoldott.

Az intézmény területén mobil telefont minden alkalmazottnak munkaidejében csak lenémított állapotban lehet tartani.

Ettől abban a rendkívüli esetben lehet eltérni -a bölcsődevezető engedélyével-, ha a munkavállaló családtagjának egészségügyi állapota azt indokolja.

8. Sajátos feladatok

Gyermekvédelem a bölcsődében

A gyermekvédelmi feladatok ellátását a bölcsődében alapvetően a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. szabályozza.

Intézményünkben a bölcsődevezető látja el a gyermekvédelmi munkát. A bölcsőde gyermekvédelmi feladatait vele munkamegosztásban végzik a kisgyermeknevelők.

Feladatok:

- > A veszélyeztetettség felismerése, jelzése
- > A gyermekbántalmazás jeleinek felismerése, jelzése
- > A fejlődés elmaradásának felismerése

Minőségi munkavégzés

A bölcsődei nevelésben-gondozásban minőségnek nevezzük az ott folyó munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek biztosítják az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot, a gyermekközpontúságot jól felszerelt intézményben.

A bölcsődék működését szabályozó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés (az intézmény szakmai programja, SZMSZ, belső szabályzatok, stb.)

Az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja

A szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, új együttműködési formák keresése.

A működés tárgyi feltételeinek javítása érdekében pályázati lehetőségek keresése

A dolgozók érdekelté tétele a minőségi munkavégzésben.

Értékelési jutalmazási rendszer kidolgozása.

9. Az igénybe vevő személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok: Az Intézményben Érdekképviselői Fórum működik, mely a gyermeki jogok védelmével, a szakmai program véleményezésével segíti az Intézmény szakmai munkáját. Célja: a gyermeki jogok sérelme, az Intézmény dolgozói kötelezettségszegése esetén a gyermekek érdekeinek védelme. A családi és bölcsődei nevelés összhangjának megteremtése, közös felelősségvállalás a gyermekek érdekében. Feladata: megvizsgálja a hozzá benyújtott panaszokat és dönt a hatáskörébe tartozó ügyekben, intézkedéseket kezdeményezhet a Fenntartónál, a gyermekvédelmi gyámnál a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél, egyetértési jogot gyakorol a házirend jóváhagyásánál. A bölcsőde vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket érintő ügyekben, javaslatot tehet az Intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezéséről, működtetéséről, az ebből származó bevételek felhasználásáról. Intézkedéseivel figyelembe veszi a mindenkori érvényben lévő jogszabályokban rögzített feladat- és hatásköröket. Az Érdekképviselői Fórum a feltett kérdésekre, panaszokra, javaslatokra 15 napon belül írásban köteles választ adni. Az Érdekképviselői Fórum üléseiről jegyzőkönyvet kell készíteni, megőrzéséről a bölcsődevezető gondoskodik. A gyermek szülője/ törvényes képviselője a Fenntartóhoz vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha a bölcsődevezető vagy az Érdekképviselői Fórum 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet. A gyermekjogi képviselő ellátja a gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő gyermek - a Gyvt-ben meghatározott - jogainak védelmét, és segíti a gyermeket jogai megismerésében és érvényesítésében, valamint kötelességei megismerésében és teljesítésében. Az Intézmény biztosítja, hogy a gyermek és hozzátartozói a gyermekjogi képviselő személyét és a vele való kapcsolat felvételének módját megismerhessék.

10. Érvényességi nyilatkozat

A program érvényességi ideje: 2020 október 01-től visszavonásig érvényes.

A módosítás feltételei: a nevelőtestület többségi indítványára felülvizsgálat során felmerült indokok alapján, valamint az aktuális törvénymódosításokból adódó feladatok alapján.

A programot készítette: Király Veronika

Forrásanyag: A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja

Üröm, 2021 január 13.

..... 9.

Király Veronika
bölcsődevezető

Záradék:

Üröm Község Önkormányzat Polgármesterének 2/2021.(I.14).számú határozatával a Szakmai Programot 2021. január 14.napjával jóváhagyta.

Üröm, 2021. január 14.

Laboda Gábor
polgármester

